

Ordförande har ordet

-Nu ryter höststormarna! Bra för Östersjöns bottnar med nytt syre, fick vi lära på årets Havängsvandring.

-Det har renoverats i Haväng i höst. Ny bro vid Verkeåns mynning, tre nya bänkar vid Örakersfallen, Lövdalens bodar har nu nya halmtak och backarna vid Lindgrens långa har rensats från nyponsnår. Allt till glädje för besökande.

Haväng

Fornfynd i Havängsområdet

Dösarna i Haväng och Knäbäck

Med utsikt från Ravlundaheden mot Havängsdösen och havet ser vi strandkanten och det öppna landskapet på ungefär samma sätt som när våra förfäder reste dösen ca 5000 f.Kr. Genom sitt läge och sin storlek syntes dösen från långt håll och hade en imponerande verkan. Graven stärkte bandet bakåt till förfäderna och visade samtidigt vilken släkt som brukade traktens jord.

Havängsdösen var under flera hundra år en väl bevarad hemlighet som dök upp ur sanden en stormig dag år 1843. Den undersöktes 1869 och man fann då skelettrester och en yxa i och intill dösen.

Knäbäckdösen, som ligger sydväst om vägen nere vid Knäbäcken, är ungefär lika gammal som Havängsdösen. Den restaurerades och undersöktes år 1929 då man bl.a påträffade en hålslipad flintyxa och spån av flinta. År 1959 hägnades området kring dösen in med en låg stenmur.

Knäbäcksdösen på skjutfältet med utsikt norrut.

Domarringen i Skepparp.

Söder om vägen mot Haväng i Skepparp, ligger resterna av ett stort järnåldersgravfält. Området är en dryg kilometer långt och innehåller spridda resta stenar och även ett antal bronsåldershögar.

Domarringen, som består av 13 resta stenar, ligger i västra delen av gravfältet.

Dessa fornlämningar är betydligt yngre än dösarna och brukar dateras till 300 – 900 e. Kr, under järnåldern. Den medeltida uppfattningen var att domarringar var tingsplatser. Med nutida kunskap om järnåldern finns det inga tecken som tyder på detta. Domarringen var oftast en s.k.brandgrav, ett monument över en eller flera döda.

Mer att läsa, om fornfynd i Havängsområdet, finns på hemsidan.

Aktiviteter

Havängskväll

Britt Forsströmson, Malmö Symfoniorkester och riksspelman för Blekinge, spelade och Per Frostensson, kyrkoherde i Kiviks församling, kåserade.

Ämnet för i år var **Haväng - Naturen och andlighet**, en kväll för tankar om naturens påverkan och läkande kraft på människan.

Britt tolkade fina kärleksstycken på fiol, spålpipa och nyckelharpa. Per hämtade inspiration från sin hembygd i Jämtland och lanskäpet på Österlen. En spännande och njutbar kväll för många med fin sammanflätning av musik och ord. Några solglimtar värmdes också under kvällen ca 70 deltagare.

Havängsvandring

Gunnar Persson berättar om Örakarens historia.

Hanöbukts tillstånd, Verkeåns avrinningsområde och betydelse för Havängsområdet, Örakarsfallens historik och funktion samt fisket i Verkeån förr och idag. Allt detta delgavs intresserade ett 90-tal deltagare som trotsade regnet på årets Havängsvandring. Vandringen var även i år ett samarrangemang med Albo härads hembygdsförening.

Aktuella frågor

Utökning av naturreservaten

Länsstyrelsen har nu sammanställt underlag för att slå ihop Vitemölla strandbackar, Klammersbäckes dalgång och Verkeåns dalgång till ett naturreservat. Underlaget ska ut på remiss till berörda och intresserade, bl.a Havängs museiförening, under november och december.

- Området är unikt i Skåne med ett stort antal sällsynta blommor och insekter som finns bara här. Sandstjärnen ska bevaras och utvidgas om möjligt, berättar Johan Johnmark, ansvarig på Länsstyrelsen för planerna på utvidgning. -Tallskogen mot havet kommer att glesas ur för att ge mer utrymme för de rara växterna, berättar han vidare.

I samband med ett utvidgat naturreservat kommer också de nya skyltarna för Havängsområdet att sättas upp.

Föreningen

Styrelsen

Nya medlemmar i styrelsen

Henning Rodhe och Susann Brogårdh-Roth valdes in på årsmötet. Båda har starka rötter till Haväng och vi hoppas de kan bidra med än mer kunskaper om Haväng och tillföra nya idéer i styrelsearbetet.

Medlemsvärvning

Har ni vänner eller bekanta som vill vara med i Havängs museiförening använd *bif. Medlemsvärvningsblanketter*. Vi blir gärna fler!

Besök gärna vår hemsida för mer läsning och information, adressen är:

www.havangsmuseiforening.se

